

На основу члана 93. став 1 Закона о спречавању корупције („Службени гласник РС”, бр. 35/19, 88/19, 11/2021 – аутентично тумачење, 94/2021 и 14/2022), Школски одбор XII београдске гимназије доноси

ЕТИЧКИ КОДЕКС

Запослених у ”XII београдској гимназији”

Предмет и циљ кодекса

Овај ”Етички кодекс” садржи начела професионалне етике и етичке стандарде према којима наставници и сви запослени у ”XII београдској гимназији” (у даљем тексту: Школи) треба да усмеравају своје понашање и рад.

Школа је образовно-васпитна установа веома сложене и важне друштвене делатности и зато запослени морају остварити висок степен професионализма и моралне одговорности и поштовати пословна, професионална и етичка правила. Циљ Етичког кодекса је промовисање етичког понашања и стварање окружења у коме је свим особама укљученим у васпитно-образовни процес у Школи обезбеђено поштовање достојанства и уважавања личности, омогућен развој у складу са њиховим способностима и осигурана слобода у понашању у степену којим се не угрожава слобода других особа.

Етичким кодексом су обухваћена:

- **Основна начела** у односу на морално пожељно и морално неприхватљиво понашање у раду у Школи и изван Школе (**основна етичка начела**) а то су: начело поштовања интегритета и достојанства личности, начело једнакости и праведности, право на слободу мишљења и изражавања, начело поштовања закона и начело одговорности и професионалности
  - Етичка начела се примењују у свим сегментима васпитно-образовног процеса у Школи у форми **професионалних дужности и одговорности и етичког односа запосленог** а то су: етички однос према професији, етички однос према другим запосленим, етички према ученицима и етички однос према трећим лицима (родитељима и осталим правним и физичким лицима).

ОСНОВНА ЕТИЧКА НАЧЕЛА

1. Начело поштовања интегритета и достојанства особе

Сви запослени у Школи треба да се у свом односу према другим запосленим, ученицима, родитељима и трећим лицима руководе начелом поштовања интегритета и достојанства особе, односно, да се понашају према другим лицима у складу са гарантованим правима на живот, интегритет и достојанство.

Начело поштовања интегритета и достојанства особе, пре свега се односи на забрану злостављања, узнемиравања или искоришћавања других особа али и на подстицање односа уважавања и поштовања других особа и ненасилног решавање проблема између свих субјеката у процесу рада и деловања Школе.

Међусобни односи запослених, однос запослених према ученицима као и ученика према запосленима треба да се заснивају на уважавању посебности сваке личности и њиховог личног достојанства као и права на приватност и поверљивост података. Међусобни односи у свим сегментима рада Школе треба да буду усмерени на унапређивање толеранције и поштовања различитости.

У доношењу професионалних одлука у раду са ученицима запослени треба да имају у виду основну мисију школе као васпитно-образовне установе а то је обезбеђивање здраве средине за одрастање и унапређивање свестраног развоја личности ученика.

2. Начело једнакости и праведности

Сваки запослени у школи треба да се понаша према другим запосленима, ученицима и трећим лицима у складу са начелом једнакости и праведности, односно, на начин који искључује сваки облик дискриминације по било ком основу.

Школа је дужна да осигура услове за остваривање начела једнакости и праведности. Наставници Школе не смеју злоупотребити свој ауторитет и не смеју допустити да лични интереси и односи доведу до необјективног просуђивања и неетичког и непрофесионалног обављања посла.

Свим запосленима у Школи треба обезбедити једнаке услове остваривања професионалних обавеза и напредовања. Подразумева се да наставници познају професионалне норме и дужности и имају компетенције које обухватају знање из предмета струке, педагошко-психолошка и дидатктичко-методичка знања.

3. Право на слободу мишљења и изражавања

Школа кроз наставу и целокупан образовно-васпитни рад у школи ради на промоцији и унапређивању људских права и слобода, а нарочито подржава и подстиче слободу мишљења и изражавања, као темељну вредност у свим сегментима живота и рада.

Запослени у школи треба да раде на промовисању знања о људским правима и слободама и својим професионалним интегритетом подстичу и обезбеђују услове за њихово остваривање.

4. Начело поштовања закона

Од свих наставника и запослених у школи се очекује поштовање свих правних прописа и правних поступака које се тичу њихових обавеза у обављању својих радних задатака.

Школа је у обавези да обезбеди услове потребне за упознавање наставника са правилима која се тичу њихових радних обавеза.

5. Начело одговорности и професионалности

Од наставника се очекује одговорно, савесно и професионално испуњавање својих обавеза према ученицима и колегама. Честитост, праведност, хуманост и узајамно помагање, чине суштину наставничке етике.

Дужност наставника је да негује културу писменог и усменог изражавања, да континуирано унапређује своја знања и примењује савремена наставна достигнућа, негује културу дијалога и толеранције, поштује начело објективности, непристрасности и коректности.

У Школи је потребно одржавати и подстицати сарадњу, подржавати иновативност, тимски рад, размену искустава. Промовисати хумане вредности и савремена научна достигнућа.

Наставник је дужан да штити тајност података са статусом поверљивости, којима располаже, до њиховог службеног објављивања.

ЕТИЧКИ ОДНОС ЗАПОСЛЕНИХ ПРЕМА ПРОФЕСИЈИ

- ЗАШТИТА ЛИЧНОГ УГЛЕДА И УГЛЕДА ШКОЛЕ

У обављању послова и радних задатака запослени се мора односити **ОДГОВОРНО**

- Одговорност подразумева да се придржава, стално показује и доказује логику професије, професионалне стандарде и прописане нормативе.
- Одговорност према раду подразумева истину, тачност, поштење, поштовање људске личности, одбацивање дискриминације, дисциплину и рационалност.
- Запослени треба да воде рачуна о свом физичком и менталном здрављу и друштвеној одговорности у обављању свог посла.
- Запослени су дужни да се професионално усавршавају и развијају и да подржавају све акције и програме унапређења своје професије.
- Запослени треба да поштују образовну политику државе, примењују законе и прописе ---
- Запослени треба да воде рачуна о облачењу и личној хигијени. Одећа треба да буде чиста, уредна и прикладна.
- Запослени треба да воде рачуна о свом понашању и изван Школе. Њихово понашање треба да буде узорно и достојанствено.
- Понашањем на јавном месту запослени воде рачуна да не умање углед Школе, лични углед и поврење ученика, родитеља и трећих лица.
- У свом раду запослени треба да са ученицима, родитељима, и другим лицима успостави односе засноване на уважавању, разумевању и поштовању, толеранцији и избегавању сукоба.

ЕТИЧКИ ОДНОС ЗАПОСЛЕНИХ ПРЕМА УЧЕНИЦИМА

Наставници имају обавезу да помогну родитељима у васпитању ученика и развијању пожељних карактерних особина.

Наставник треба да подстиче ученике да стичу знања и развијају своју моралну културу, односно да их подстичу да разликују добро од зла,

Запослени су дужни да помогну ученицима да прихвате грађанске вредности и да се по њима понашају. Те вредности су марљивост, одговорност, сарадња, поштовање закона, људског живота, других људи и себе самих.

Запослени су дужни да се према сваком ученику односе пажљиво и објективно у решавању сукоба и у примени дисциплинских мера.

Наставници треба да:

Са ученицима успоставе однос поврења, уважавања и толеранције, стрпљења и прихватања разлика.

Не доводе ученика у непријатност, исмејавањем, одавањем личних података или на било који други начин.

Предузму све дозвољене мере да заштити ученика од свих околности које могу да буду штетне по његово здравље и безбедност

Поступају једнако према свим ученицима без дискриминације или повлашћивања а са посебном пажњом према особама са инвалидитетом и особама са посебним потребама.

У дијалогу са ученицима, у наставном процесу и изван њега поштују принципе ненасилне комуникације

Узимају у обзир мишљење и оцене ученика о својој наставничкој компетенцији у циљу унапређивања квалитета наставног процеса.

МЕЂУСОБНИ ОДНОСИ ЗАПОСЛЕНИХ

Запослени не треба да омета друге запослене у обављању њихових послова и задатака.

Запослени треба да преносе своја знања и вештине на колеге, размењују мишљења и информације о појединим стручним питањима и унапређују међусобну комуникацију у циљу квалитетнијег и ефикаснијег обављања посла.

Запослени не треба да даје нетачне податке о колегиницама и колегама.

Запослени треба да користе највише стандарде комуницирања и лепог опхођења у комуникацији, поштују достојанство личности и професионални дигнитет колега.

ЕТИЧКИ ОДБОР

За праћење примене одредаба Етичког кодекса и испуњавање обавеза из Етичког кодекса у школи се оснива Етички одбор за праћење примене Етичког кодекса.

Етички одбор има председника и два члана које именује директор школе уз сагласност Наставничког већа школе. Мандат чланова Одбора траје две године. Одбор доноси пословник о свом раду. Поступак пред Одбором се покреће захтевом за давање мишљења. Захтев за давање мишљења мора бити прецизно одређен и садржавати тачно и прецизно формулисано питање о коме је реч, односно, конкретне околности случаја и понашања које није у складу са одредбама Етичког кодекса.

Такође Етички одбор указује на кршење одредби Етичког кодекса на сопствену иницијативу и кроз непосредан контакт препоручује поступке за превазилажење насталих ситуација.

ЈАВНОСТ И ДОСТУПНОСТ ЕТИЧКОГ КОДЕКСА

У поступцима који се односе на остваривање начела и правила овог Етичког кодекса или су у вези са њим, запосленима треба обезбедити могућност учествовању у поступку доношења одлука и право да се изјасне о релевантним наводима и изнесу своје аргументе, односно, да имају равноправан положај у том поступку. Сва евентуално спорна питања у тумачењу одредаба овог Кодекса запослени треба најпре да решавају унутар средине у којој је до повреде дошло.

Приказана правила запослени треба да усвоје као лична начела и личне критеријуме понашања. Усвајање датих правила утиче на углед и положај Школе у пословном окружењу и широј локалној заједници.

Етички кодекс треба да буде доступан свим запосленим у Школи, ученицима, родитељима и локалној заједници. Објављује се на огласној табли и сајту Школе.

Председник Школског одбора

2. Vlado... [Signature]